

NOT: Meclis üyeleri arasından görevlendirilen belediye başkan yardımcısına sosyal denge tazminatı ödenemeyeceği hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-53773008-622.02-4496415

06/09/2022

Konu: Meclis Üyeleri Arasından Görevlendirilen
Belediye Başkan Yardımcısına Sosyal
Denge Tazminatı Ödenemeyeceği

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünün 01.09.2022 tarihli ve E-51509444-521.01.01-4459321 sayılı yazısı.

Belediye meclis üyeleri arasından görevlendirilen belediye başkan yardımcısına sosyal denge tazminatı ödenip ödenemeyeceğine ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 32 nci maddesinde, “27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 15 inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilir. Bu sözleşme bu Kanunun uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılmaz ve bu kapsamda Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurulamaz.

Yapılacak sözleşme, toplu sözleşme dönemi ile sınırlı olarak uygulanır ve sözleşme süresi hiçbir şekilde izleyen mahalli idareler genel seçimi tarihini geçemez. Mahalli idareler genel seçim tarihini izleyen üç ay içerisinde de toplu sözleşme dönemiyle sınırlı olmak üzere sözleşme yapılabilir. Bu sözleşmeye dayanılarak yapılan ödemeler kazanılmış hak sayılmaz.

İlgili mahalli idarenin; vadesi geçmiş vergi, sosyal güvenlik primi ile Hazine Müsteşarlığına olan borç toplamının gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin yüzde onunu aşması, ödeme süresi geçtiği halde ödenmemiş aylık ve ücret borcu bulunması veya gerçekleşen en son yıla ilişkin toplam personel giderinin, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin belediyelerde yüzde otuzunu, il özel idaresinde yüzde yirmibeşini aşması hallerinde bu madde kapsamında sözleşme yapılamaz. Sözleşmenin yapılmasından sonra bu koşulların oluşması durumunda mevcut sözleşme kendiliğinden hükümsüz kalır.” hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 15 inci maddesinde, “Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebilir. Sosyal denge tazminatının ödenebilecek aylık tutarı, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununa göre yapılan toplu sözleşmede belirlenen tavan tutarı geçmemek üzere ilgili belediye ve il özel idaresi ile ilgili belediye ve il özel idaresinde en çok üyeye sahip kamu görevlileri sendikası arasında anılan Kanunda öngörülen hükümler çerçevesinde yapılabilecek sözleşmeyle belirlenir.” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6.Dönem Toplu Sözleşmenin 4. Bölümünün

Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme başlıklı 1 inci maddesinde, “(1) Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine, 4688 sayılı Kanunun 32 nci maddesinde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde ödenebilecek sosyal denge tazminatı aylık tavan tutarı, en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) %120'sidir. Sosyal denge tazminatının verilmesi yönünde yapılabilecek sözleşmelerde, tavan tutarı aşmamak kaydıyla çeşitli adlar altında yapılan ödemeler dahil ödenebilecek tazminatın aylık tutarı, görev yapılan birim ve iş hacmi, görevin önem ve güçlüğü, görev yerinin özelliği, çalışma süresi, kadro veya görev unvanı ile derecesi gibi kriterlere göre farklı olarak belirlenebilir.

(2) Sosyal denge sözleşmesinin taraf sendikası, üyesi olmayan kamu görevlilerinden, aynı unvanlı üyesinden aldığı aidatın iki katına kadar sosyal denge sözleşmesi aidatı alabilir. Bu aidatı ödeyen kamu görevlileri, söz konusu sözleşmeden aynı usul ve esaslar dahilinde yararlanır.” hükmü yer almaktadır.

Belediyeler ve bağlı kuruluşlarında kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebileceği düzenlenmiştir. Ancak belediyelerin kadro veya pozisyonlarında istihdam edilmeyen belediye meclis üyeleri arasından seçilmiş belediye başkan yardımcısına sosyal denge tazminatı ödenmeyeceği hususu Sayıştay kararları ile yerleşik hale gelmiştir.

Örneğin, Sayıştay Temyiz Kurulunun 22/1/2020 tarihli ve 47152 sayılı kararında, “Madde hükmünden de anlaşılacağı üzere, sosyal denge tazminatı belediyede kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine ödenebilecektir. Meclis üyeleri arasından atanan başkan yardımcıları herhangi bir kadro veya pozisyon karşılığında görev yapmamaklardır ve belediye başkan yardımcılığı görevleri belediye başkanının görev süresi ile sınırlıdır. **Bu bağlamda söz konusu kişilere sosyal denge tazminatı ödenebilme olanağı bulunmamaktadır. Bunlara ödeme yapılabileceğine dair toplu iş sözleşmesine konulan hüküm ise geçersizdir.** Söz konusu durum Devlet Personel Başkanlığının istişari yazısında da tevsik edilmiştir.

Bu sebeple, 657 sayılı Kanun çerçevesinde değerlendirilemeyecek kamu görevi yapan kişilerin bu kapsamda değerlendirilerek sosyal denge ödemesinden **faydalanabilme olanağı bulunmamaktadır.**” denilmiştir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü